

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 5th Semester Examination, 2021

CC12-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. चतुर्णां व्याख्या कार्या – 3×4 = 12
(क) ज्ञानाधिकरणमात्मा, (ख) असाधारणं कारणं करणम्, (ग) अप्तवाक्यं शब्दः,
(घ) उष्णस्पर्शवत्तेजः, (ङ) अनादिः सान्तः प्रागभावः, (च) साध्याभावव्याप्यहेतुर्विरुद्धः।

2. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम् – 6×1 = 6
(क) प्रतिपदव्यावृत्तिपूर्वकं विशेषलक्षणम् आलोचयत।
(ख) तमसः दशमद्रव्यत्वे का हानि ? तर्कसंग्रहानुसारम् आलोचयत।

3. सलक्षणं वैधतां निरूपयत (द्वयोः) – 3×2 = 6
(क) पर्वतो वह्निमान् प्रमेयत्वात्।
(ख) गगनारविन्दं सुरभिः अरविन्दत्वात्।
(ग) मनुष्यः बुद्धिमान् मनुष्यत्वात्।

4. षण्णां संक्षिप्तमुत्तरं देयम् – 1×6 = 6
(क) तर्कसंग्रहानुसारं कति कर्माणि ? कानि च तानि ?
(ख) कति द्रव्याणि ? कानि च तानि ?
(ग) अन्नंभट्टानुसारं वाक्यार्थज्ञाने को हेतुः ?
(घ) को नाम प्रध्वंसाभावः ? उदाहरणं देयम् ?
(ङ) उपमितेः किं लक्षणम् ?

(च) कति गुपाः ? तेषु त्रयमुल्लिखत ।

(छ) तर्कसंग्रहे तर्कशब्दस्य कोऽर्थः ?

UNIT-II

5. एकस्योत्तरं देयम् –

12×1 = 12

(क) को नाम योगः ? योगस्य कति अङ्गानि ? तेषां सविस्तारमालोचना विधेया ।

(ख) क आसीत् शङ्कराचार्यः ? भारतीयदर्शने तस्य अवदानमालोचयत ।

6. संक्षिप्ता टीका लेख्या (द्वयोः) –

6×2 = 12

रामानुजाचार्यः, रघुनाथशिरोमणिः, न्यायदर्शनम् ।

7. संक्षिप्तमुत्तरं देयम् (द्वयोः) –

3×2 = 6

(क) कः कपिलो मुनिः ? तस्य किमवदानम् ?

(ख) वैशेषिकदर्शनस्य कः प्रणेता ? तस्य कानि नामानि ?

(ग) को जैमिनिमुनिः ? तस्य किमवदानम् ?

—x—